32232

Леонид Бачинський

ПЛАСТУН

ЧАСОПИСЬ ПЛАСТОВОЄ МОЛОДЕЖИ.

Р. VII. НОВЕМБЕР 1928. Ч. 3.

КНИГОПЕЧАТНЯ „СВОБОДА“ УЖГОРОД, УЛ. ЛУЧКАЙОВА

»ПЛАСТУН« часопис руських оддїлôв Союза Пластунôв Пôдкарпатскоѣ Руси. — Редакція и администрація: *Юліян Ревай*, Ужгород, Доманинска ул. 17 (або шкôльный реферат, Ужгород). — »Пластун« выходить кôнцем кождого мѣсяця кромѣ мѣс. юлія и авґуста, найменше вôсѣм разôв до рока. — Предплатне для пластунôв: 4 Кч за цѣлый рôчник; поодиноке число 50 гел. Для непластунôв предплатне за цѣлый рôчник: 8 Кч, поодоноке число: 1 Кч.

* *

Причинки до слѣдуючого числа принимаються до 25. децембра.

Всѣм старшим пластунам до вѣдомости.

Окружна пластова команда в Ужгородѣ, рѣшила в Рожд. вакаціи устроити три дневный лижварский курс на горѣ Стой, коло Воловця.

Курс начнеся 2. януара 1928, пôд веденєм старого пластуна-лижваря бр. Юрка Бѣлея и буде держати до 4. януара, в случаю доброго настрою, на власне желаня участникôв, курс може бути продовженый до 5-го, евент. до 6. януара.

Кождый участник повинен из собою принести лижвы, добрѣ ботѣнки, наплечник и в нѣм одповѣдну засобу на три дны, кромѣ того пару корон за ночлѣг (до 16. рока 2 Кч за нôч а дальше 5 Кч) в туристичнôй хатѣ на Плаю, пôд Стоєм.

Зголошеня треба засилати на адресу бр. Ю. Бѣлея до шкôльного оддѣлу в Ужгородѣ, найпôзнѣйше до 26. децембра 1928. Збôрка буде назначена на найодповѣднѣйшôм мѣстѣ, о чôм кождый особно буде повѣдомленый.

Братя пластуны! Не шануйте од себе ту красну хвилину, котра дає нам можливôсть пôзнати чарôвну красу наших милых гôр. Вступай в ряды нашого курсу, котрый принесе тобѣ не лише корысти, но познакомить тебе о чарôвнôй красѣ зимового спорту на лижвах.

Спробуй братчику и приголосися чим скорше, щобы выкорыстати сю хвилину.

Леонид Бачинський

Миколая Божук:

До Пласту.

О, красный свѣт, природы свѣт,
Пôд крыла своѣ чарує,
Стира недолю и блеском волю
Сынам своѣм дарує.

И мы летѣм, в спѣвах притôм,
До щастя матери — стрѣлою.
Вôд наших рук, вся роя мук
Поплине в шумѣ рѣкою!

В привѣтах гôр, дôйдем до зôр
И знищим звуки горя,
Залуна спѣв, рôдних степôв
Як клекôт чорно-моря!

Мудрѣ слова ощадности:

Ощаднôстю забезпечуємо собѣ красшу будучнôсть.

Ощаднôстю выявляємо дбайливôсть про свою родину.

Ощаднôсть позволяє нам вôдложити грôш на чорну годину,

Ощаднôсть приучує нас рахуватися з грôшми.

Ощаднôсть дозволяє нам прискладати готôвку на намѣчену цѣль.

З гелерôв ростуть милiоны.

Не тѣ, що богато заробляють, але тѣ, що богато ощаджують — стають богатыми.

Вôд высоты ощадностей вôдданих до ужитку руських економичных институцiй залежить наша економична самовыстарчальнôсть.

Складаймо своѣ ощадности лише в руських институціях

БІБЛІОТЕКА
НАУК. ТОВ. ім. ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ

М. Белей, пл.:

Чотиро-дневна пластова прогулька.

Прийшли великѣ ферiѣ, котрѣ суть утѣхою для кождого, а головно про наших прастунôв. Як то є вже вѣдомо кождому пл., що єго обовязком є пôйти до пл. табору. Деколи матеріяльнѣ обставины не дозволяють хочбы яку охоту мав; в тôм разѣ не повинен уже сидѣти дома а за то може свôй пластовый обовязок иншим способом выконати. Коли має вôльного часу, най розвѣдує свою околицю, своѣ горы полонины и що лише можна.

Нашѣ пластуны роздѣлилися на рѣжнѣ части: однѣ пôшли на Говерлу, другѣ по околичных селах а иншѣ по сусѣдных полонинах Вел. Бычкова.

Сѣ послѣднѣ мали доста трудну прогульку у якôй лише може собѣ порадити добрый пластун.

Рано зôбралися трьох пластунôв: Канарок, Журавель и Козарюх а кромѣ того и двѣ пластунки: Голубка и Фiялка.

За якийсь час ишли весело битою дорогою. Коли ишли лѣсом, то за грубих верств хмар уже не было видно сонця и лагодилося до дощу як то хотѣв бы нас налякати, бо може думав, що мы не пластуны. Но и в дѣйсности зачав падати дощ. Но мы єго не лякалися а ишли далѣ. Зôбралися уже пôд полонинами, а дощ ще гôрше паде, що не дав можливôсть выйти на полонину. А тепер уже мрачиться а ближиться вечер. Пôшли глядати квартиру десь у лѣсѣ пôд густым деревом. На щастя найшли розбиту колибу, (гуцулське лѣтне быванья з вôвцями) яку поскладали. Матеріялу було лише тôлько, що закрылися на половину вôд дождю. А ще до того и не можна було розпалити огонь, бо все було промокле. Тепер може пластун, показати свою практику, розкласти двома сѣрниками огонь у дощи. Огонь був розкладеный, але тôлько була хиба, що постояный дощ гасив огонь. Якось, трудом перебули нôч. Ранок був троха проясненый. Коли рушилися у дорогу, то знову так було видно, що буде дощити, но мы постановлену дорогу мусимо выконати.

Коли выйшли на гору, то було весело розглядати вершки полонин. Помалу перейшли один вершок, потôм другий, третiй и накôнець майже були на всѣх.

Мы мали велике щастя то, що появився лѣсник, котрый сказав имена всѣх полонин. Для нас було цѣкавого ще то,

що кожда назва полонины кôнчилася на »ка« напр. »Унґуряска«, »Куртязска«, »Додязка«, »Апшинязка«, »Ґережаска«, »Веденязка» и иншѣ.

Також нас дуже цѣкавило побачити морське очко так зв. Орать, яке находиться на Ґережасцѣ. О тôм озерѣ люде много оповѣдають, що до него не можна доступити, а хто каменем кине до него, то велика буде буря.

Но як мы то перевѣрили, то анѣ одно правда не є. Коли выйшли з великим трудом на дорогу, то вже був вечѣр, а мы ще серед широких полонин, що тяжко лѣса побачити. За якийсь час появилися коло лѣса, котрый мав бути ночлѣгом для нас. Серед лѣса пôд густым деревом наклали огонь, коло котрого то спали, то сидѣли. Не один думав бы, що медвѣдь може напасти на нас, або якѣ нечистѣ духи. Но такого пластун не повинен уже боятися. Ранком рушили у дорогу. У сѣм разѣ прийшла на нас бѣда через то, що харчѣв не выстачало. Пластун и на то дасть раду. Не за довгий час найшли зруб переповнено з малинами. Тут назбирали малин, зварили компот, напилися и знову рушилися у дорогу.

Туй прийшов уже третйі вечер а мы серед лѣсôв и до того троха з голодом. Нараз дорôжкою зайшли у лѣс, яка звôдтам не мала уже выходу а мы там зôсталися. Що робити. Мѣсяць не свѣтить иззад хмар. А мы находимося межи такими лѣсами, що напевно ще людська сокира не була. Коло потôчка розпалили огонь посѣдали на камѣня при тôм говоримо, спѣваємо, щобы нôч скоро перейшла и кождый думає, куды ходив, що видѣв и як на се мѣсце попався. Всюды тишина, лише деколи пугач закричить, або лисиця загавкає. Коли то утихне, то лише потôчок шумить по камѣню якбы радовався, що ледвы найшов у такôм пралѣсу своих приятелѣв. А тодѣ ще нас и друге грызло; на другий день хористы мають бути обовязково на концертѣ. Було бы стыдно для пластуна, коли бы вôн не появився точно. При сѣм огни крутяться у нас рѣжнѣ думки, одно не одпочивали добре уже три ночи и нас мучить сон. Друге, що упершôй годинѣ маєме бути на концертѣ, в сусѣднѣм селѣ Лузѣ.

Коли лише стало зоряти то мы були вже на ногах и рушилися у дорогу. До дому дуже спѣшили бо дорога була около 30 км. Перед приходом до села пригадали бѣды и нужды, а троха були голоднѣ але весело и родôстно над сповненою працею, розôйшлися по домах з поздоровленєм, С к о б!

Допис з Хусту.

У нас засновався гурток историчный и фотоґрафичный. Хотя своєѣ домôвки не маємо, але сходины точно одбуваються, що тыжня. Точнôсть у нас на першому мѣсцѣ, як основа успѣху працѣ.

27. X. мали огневу штафету на замковôй горѣ и дуже удачно, а 21. XI. при 19. оддѣлѣ зложили 3 пластуны другий испыт. Скоб! *Старый лис.*

8. Пластовый оддѣл при ґимн. в Береговѣ.

Початком шк. року 1927/28. 8. хлопячий оддѣл числив 59 пластунôв. Протягом року вступило 14 пластунôв. Всѣх членôв було 73. Задля уживаня тютюну и неодповѣдного поведеня выкинено 9 пластунôв. Выступило 3 пластунôв и одôйшло 6 абитурієнтôв. Теперь оддѣл числить 55 членôв.

Оддѣл подѣлено на 9 гурткôв. З огляду на то, що Пласт не мав власноѣ домôвки, сходины не одбувалися точно. Частично одбувалися в ґимнастичнôй салѣ горожаньскоѣ школы. Однак се не выстарчало, щоб могли приготовитися до пластовых испытôв. Гуртковых сходин було 88, прогульок 23. Сходин Сотенноѣ Команды було 9 и сотенных прогульок 2.

Пластова библіотека числить 185 книг. З тых 145 руських и 40 чеських. Задля браку домôвки богато книжок знищилося. Книги, якѣ не надаються до уживаня, вычеркнуться з каталоґу. Задля частичного занедбуваня, членськѣ вкладки не платилися точно.

За шк. рôк 1927/28. приходу було ...	1567·25	Кч
Розходу --- --- --- --- --- --- --- --- ---	1165·—	Кч
Чиста готôвка выносить	402·25	Кч

Грошѣ вложенѣ на книжочку в банк.

Задля того, що не маємо домôвки, инвентарь порозмѣщуваный на рѣжных мѣсцях: шафа з дрôбными рѣчами в горожаньскôй школѣ, меблѣ домôвки и частина сцены в народнôй школѣ и часть сцены в ґимназіѣ.

Горват, сотник. *Евгеч,* писарь. *К. Заклинський,* вожд.

Л. Б.:

Вратованя житя

13. юлія 1928 пластун І. пл. оддѣла в Ужгородѣ, Кукуч Александр, спас житя хлопцеви 14 лѣт, Юлію Словяну, в селѣ Йоврa. Се було так:

Пл. Кукуч працював в загородѣ, як почув крик: »хтось утопився!« Швидко прибѣг до рѣки Ужа, де вже було богато людей. Чим скорше роздягнувся и став шукати втопленика. Нѣхто з людей не хотѣв йти у воду, не дивлючися на прошеня пл. Кукуча, лише говорили де шукати. В глубшому мѣсцѣ весь час нурився и найшовши хлопця, за ногу вытяг на мѣлке мѣсце, взяв на руки и вынѣс на берег. На березѣ вытрусив з хлопця воду и отворив рота. Тут на березѣ вже стали дещо помагати люди. Положивши пôд него кабат, повернувши голову на бôк, язык дав комусь держати хустиною, а сам робив штучне оддыханя. Люди радили не мордувати мертве тѣло и казали, що то грѣх, але пластун Кукуч, не переставав робити своє. По 10 минутах хлопець затяв зубы и ледви йому отворив рота и далѣ робив штучнѣ оддыханя, але вже з вѣрою, що хлопець оджиє.

Коли тѣло почало трястися, взяли його на руки и однесли до хаты. Панѣ Фленькова, дружина мѣсцевого пароха, дала хлопцеви рум и чорну каву. Пл. Кукуч пôслав за родичами, але тѣ були на роботѣ. Брат утопленика, Емерик, отворив хату и перебрав хлопця. Штучне оддыханя робив пласт Кукуч бôльше двох годин. Хлопець прийшов до памяти перед вечером. Першого пôзнав мѣсцевого учителя, а потôм пластуна Кукуча, що вратував йому житя.

Пл. Кукуч належить до найлѣпших пластунôв І. оддѣла, не крикливых, а тых, що своєю працею и знанєм доказують, що вôн є пластун не на словах, а на дѣлѣ.

Кôнчив курс першоѣ помочи, який провадив Др. Рихло. Належить також до дуже добрых ученикôв. На жаль, здоровля його не є добре, крôм того, при вратованю перестудився.

Вратованя 14 лѣтного хлопця було також описано в газетѣ »Свобода« дня 19. VII. с. р. ч. 29.

З огляду на высшеописане подано бр. окр. звѣтодавцем предложеня нагородити пл. Кукуча одзнакою за вратованя житя.

Ст. пл. Пржмурене око, Ужгород:

Всего по троху.

1. Конечно сего року 6. мая треба улаштовати свято св. Юрія. патрона всего пласту. Треба урядити святочнѣ сходины, пл. выставу, стрѣчу, свято весны серед природы и т. д. Є звычай сего дня слати привѣты пластунам рѣжных краѣв, в знак братерства пластунôв всего свѣта.

2. Приготовлюючи традиційный вечер Миколая, най пластуны выкорыстають сей день, як пропаґанду пласту серед старших, головно серед батькôв. Тому дуже умѣсно булоб перед представленєм звернутися з коротким словом, до присутных старших осôб и просити их попирати Пласт и заохочувати других батькôв давати дѣтей до Пласту.

3. Помѣчаєтъся занедбаня прогульок у деяких оддѣлах. Аби краснѣ днѣ выкористати в природѣ, нашѣ пластуны и (ки) ходять безцѣльно по улицях.

4. Межи пластунами повинно строго додержуватися гасло: »свôй до свого.« Не тôлько сам пластун або пластунка не має право куповати щось в чужому склепѣ, а навѣть своих знакомых заохочувати до сповненя національного клича.

5. Дуже занедбана у нас справа поширеня пл. библіотеки. Книжки покрылися порохом и чекають молодця, що перший прийде и прочитає корыстну книжку. Пластуны, уладжуйте вечѣрки з читанєм книжок и провадьте дискусіѣ на порушену тему.

6. Старшѣ пластуны — вы основа всего дальшого успѣху. Чи подбали вы про освѣдомленя молодших пластунôв, як з боку національного, так и пластового? Знайте, що сей обовязок лежить на вашôй мудросги и досвѣду.

7. Мѣж деякими пластунами иде скрыта боротьба за провôд молодѣ. Уникайте сварнѣ, змагайтеся, абы лѣпше розвивався пласт а своѣ особистѣ интересы одсуньте на бôк. Така ворожнеча не приведе до цѣли, а до погубы.

8. Старшѣ пластуны конечно пильнуйте, абы сповнявся

пластовый закон — »точнôсть.« Се просто ганьба нашоѣ орґанизаціѣ, коли пластуны не додержують обѣцянки, не сповнюють ухвал, постанов и не выконують своих обовязкôв. Таких пластунôв просто сором держати в орґанизаціи.

9. Старшѣ пластуны берѣться до перекладу з чужих мов гарных пластовых пєс, якѣ надавались бы до наших сцен и одповѣдали нашим принципам.

10. Провôдники заведѣть список всѣх прихильникôв пласту, обложѣть их членською добровôльною вкладкою и притягайте до активноѣ працѣ, або просѣть порушувати справу пласту в пресѣ, на товариствах и в приватных розмовах.

11. Наше выдавництво »Ватра« выдало за 5 лѣт бôльше як 40.000 прим. рѣжных книжочок, не дôстаючи жадноѣ пôдпоры нѣ од кого. Матеріяльный його стан не є блискучий. Выдавництво просить кредиторôв всѣ залеглости конечно сплатити а всѣх допомагати купувати книжки.

12. Закôнчена друком книжка »Пластовый спѣваник« 72 ст. друку, 60 пѣсень, богато нот и образкôв. Замовляйте гуртôвно од выдавництва: »Ватра.«

Авантурик. Нормальный. Поважный. Убійник.

Пл. Канарок (М. Б.):

Ювилейне св. пл. в Севлюши.

Ювилей 10. лѣтний иснованя ЧСР, нашѣ пластуны одсвятковали по пластовому.

Рано мали шкôльне свято на котрѣм показалися, як пластуни. Наша пластова орхестра смичова, яка складаєся з скрипок, віолин, чель, басôв пôд провôдом молодого пластуна Ивана Тара, заграла кôлька пѣсень, якѣ на кождого зробили вражѣня. На кôнци заграли пл. гимн при котрому всѣ стояли в позорѣ.

Вечером привезли дрова пôд гору де мала бути пл. штафета. Дрова мусѣли привезти з мѣста тому, що на тôм мѣсци

находиться лише молодый лѣсок и дрова для огню не годилися. Хотя тяжко було носити дрова и доста много, на наших 60. пл. як ѣмилися до працѣ, то за одним разом усѣ дрова були на горѣ и то з великою охотою.

Прийшла 6. година нашѣ пластуны чекали розпалу огню а кромѣ того були и гости а им. п. директор торгов. школы В. Завѣла и иншѣ. Огонь запалила нова пл. а при тôм провôдниця дѣвочого оддѣлу С. Гомичкôвна. Огонь був запаленый на такôм мѣсци з якого було видно не лише до Севлюша но и до близших сел.

При огни була слѣдуюча програма:

1. Проспѣвано гимны.

2 Промова про 10. лѣтный ювилей, пластову орґанизацію, и чому палимо сей огонь.

3. Богато пѣсень.

Не довго веселилися пл. коло огню, бо спѣшилися на представленя, яке давали того вечера.

Даскôлько пл. остало коло огня доки цѣлком не выгас.

Звѣт з дѣяльности 16. пл. оддѣлу в Севлюши за р. 1927—28.

Пластовый оддѣл при торгов. школѣ в им. Довбуша. Провѣдником був Василь Йосипчук уч. торгов. шк. Усѣх пластунôв було 15. з того 5. пластунок.

Оддѣл орґанизованый у чету, яка подѣлена на два гуртки дѣвочий и хлопячий.

Сходин було четовых и гуртковых разом 22, на яких пл. приготовилися до I. испыту.

Пластуны дали представленя »Чудо св. Николая« а кромѣ того ювилейный концерт иснованя 4. севлюшського пласту при торгов. шк.

Оддѣл маѐ библіотеку з числом книг 92., у цѣнѣ 392 Кч

В осени мали пѣшком прогульку до Берегова, а також по околици Севлюша.

Пластунôв з I. испытом 5, а з II. 2.

Дѣяльнôсть 16. пл. оддѣлу од IX. до XI. мѣс. 1928.

У сѣм роцѣ провôдником сего оддѣлу є бр. I. Зейкань. До сего часу є пл. 61. 22 з горож. шк. котрѣ до сего часу належили до 16. оддѣлу.

Теперь творить новый оддѣл при горож. шк. провôдником сего оддѣлу выбрано бр. И. Батина, ф. уч.

У народнôй шк. є гурток лисичок провôдницею є сестра М. Репаєва.

Провôдницею пластунок є с. Гомичкôвна.

На думцѣ пров. є зробити з постоянных Севлюшських хл. пл. одд. котрого провôдником має бути бр. Боршош.

До сего часу є зорганизована пластова смичкова орхестра, яка складаєся з самых пл. торгов. шк. пôд проводом молодого пл. И. Тара уч. торгов. шк.

27. X. була пластова огнева штафета, а також того дня вечером дали пластуны представленя »Забрали батька« в 1 дѣѣ.

Добрый. Идіота. Ніяк Легковажный тип

Як выготовляти справозданя.

Статистика табору.

..... оддѣл Союза Пластунôв Пôдкарпатськоѣ Руси

Р. Ч. С. табóруючий в .....

Пластовый округ ..... Край (напр. Полон. Карпаты):

Спеціальна мапа: .....

Станція дороги ..... Автобус: .....

Пошта: ..... Адреса: .....

Табор.

Положеня: (На прозорôм папери означити положеня мѣста так, абы положеный на спеціальну мапу, чи згоджуєся з означеными точками, означивши точно точку, де лежить табор).

Вôдносины почвы, величина, якѣ лѣсы: .....

Дрова (задармо чи куповáнѣ, якѣ): .....

Вода до питя: (положеня жерела, яке): .....
Купаня: .....
Напрям вѣтру: ..... Маєтник землѣ: .....
Час вырѣшеня просьбы: ..... Информаціѣ в мѣсци: .....
Фреквентивнôсть краины: .....
Товариства в мѣсци и односины до них: .....
Єсть в околицѣ иншѣ таборы и як далеко: .....

.....

Кôлько стояв табор одного члена и кôлько днѣв тревав? (опуст на подорож): .....
Що стояв одного члена 1 день (без подорожи и т. д.) лише справа: ..... Кč.
Прогульки: .....
Памятнѣ мѣсця: .....

.....

Пришлѣть фотографію табора. Приложѣть подрôбный план мѣсця в розмѣрѣ 1:200 (1 cm=2 m) и означѣть кромѣ табора и кирницю, пивницю, выходок и т. д.

Як не маєте фотографій приложѣть начерк.

В ..... дня ..... 192.....

Командант табору.

Индіян, пластун и вовченя.

Хто найкрасше зробить

I.

проєкт одзнаки для Пôдк. Руси, як нагороду за пластову дѣяльнôсть, той буде нагородженый грошевою премією.

Проєкты слати в запечатаной конвертѣ на адресу редакціѣ »Пластуна«.

II.

и проєкт пряжки на пояс для пластунôв Подк. Руси.

Кождый пластун має повну волю до выбору сих проєктôв. На додатковѣ запыти долучати марку. *П. о.*

Памятнѣ днѣ:

Децембер (грудень): 8. 1868 засновали т-во »Просвѣты« у Львовѣ.

25. 1900 умер А. Павлович, поет.

Януар (сѣчень): 11. 1888 † Юрій Федькович, буков. поет.

15. 1920 одкрытя театру »Просвѣта« в Ужгородѣ.

Библіографія.

Ел. Берте: **Школярки пятьох частей світа.** Накл. »Рідної Школи« Львов 1928 ст. 196 мал. 8⁰. Дуже интересна книжка в якій описано пригоды 7 дѣвчат: Гречинки Доне, Емы Гавайки, Чорногорки Дарінки, Муринки Льорі, Японки Изанами, Мексиканки Джуана и Индійки Сѣты.

В. Радзикевич: накл. як высше **Читанки для молоді,** по порах року: осѣнь, зима, весна и лѣто, по 46 ст. друку мал. 8⁰, з ориґинальными образками.

Дуже гарнѣ выданя и поручаємо их нашей молодѣ, першу всѣм пластункам а другу вовченятам и лисичкам. Вѣримо, що книжочки не лежатимуть а любо перечитаються. *П. о.*

Л. Бачинський: **Пластові поміченя.** 48 ст. Цѣна 5 Кч. Потрѣбна всѣм пластунам.

П. о.:

Як робити реґистрацію.

Кожный оддѣл мусить бути реґистрованый. Реґистраційнѣ листы высилаються даром в 3 прим. Два зоповненых списки высилається до жупного звѣт. в Ужгородѣ, а третій лишиться у оддѣлѣ для контролѣ. Всѣ списки пôдписує провôдник оддѣлу и окруж. звѣтод. з печатками.

Грошѣ высилаються всѣ до Ужгороду чеком, який всѣм даром высилається з реґист. листами.

Оплата така:

	Провôдники окр. звѣт.	Пластуны(ки)
Нова леґитимація	3 Кч	1
Реґист. марки	2 „	2
Жел. марки	3 „	3 старше 16 лѣт 1 молодш. 16 лѣт
Жупна дань	2 „	1
Разом:	10 „	7 К. старш. 16 лѣт 5 К. молод. 16 лѣт
Хто має леґитимацію:		
Платить лише	7 „	6 старш. 16 лѣт 4 молодш. 16 лѣт

Реґистрацiѣ, якѣ будуть посланѣ безпосередно до Праги, будуть звернутѣ назад и тым наразять оддѣл на страты.

Реґиструвати треба також старших пластунôв, вовченят и лисочок, окремо оддѣлôв.

Пластуны, старшѣ 16 лѣт, повиннѣ долучити фотоґрафiѣ. Один примѣрник пишѣть латинкою, а другий по руськи.

Провôдники не дôстануть леґитимацiѣ без фотоґрафiй. Леґитимація є важна на 3 роки. Пôдписує леґитимацію вождь (старше 21 року) и окруж. звѣтодавець.

Пластун, що покидає оддѣл, має леґитимацію звернути.

Л. Бачинський скавм., Ужгород:

Практичнѣ порады.

I.

Пластовий однострій.

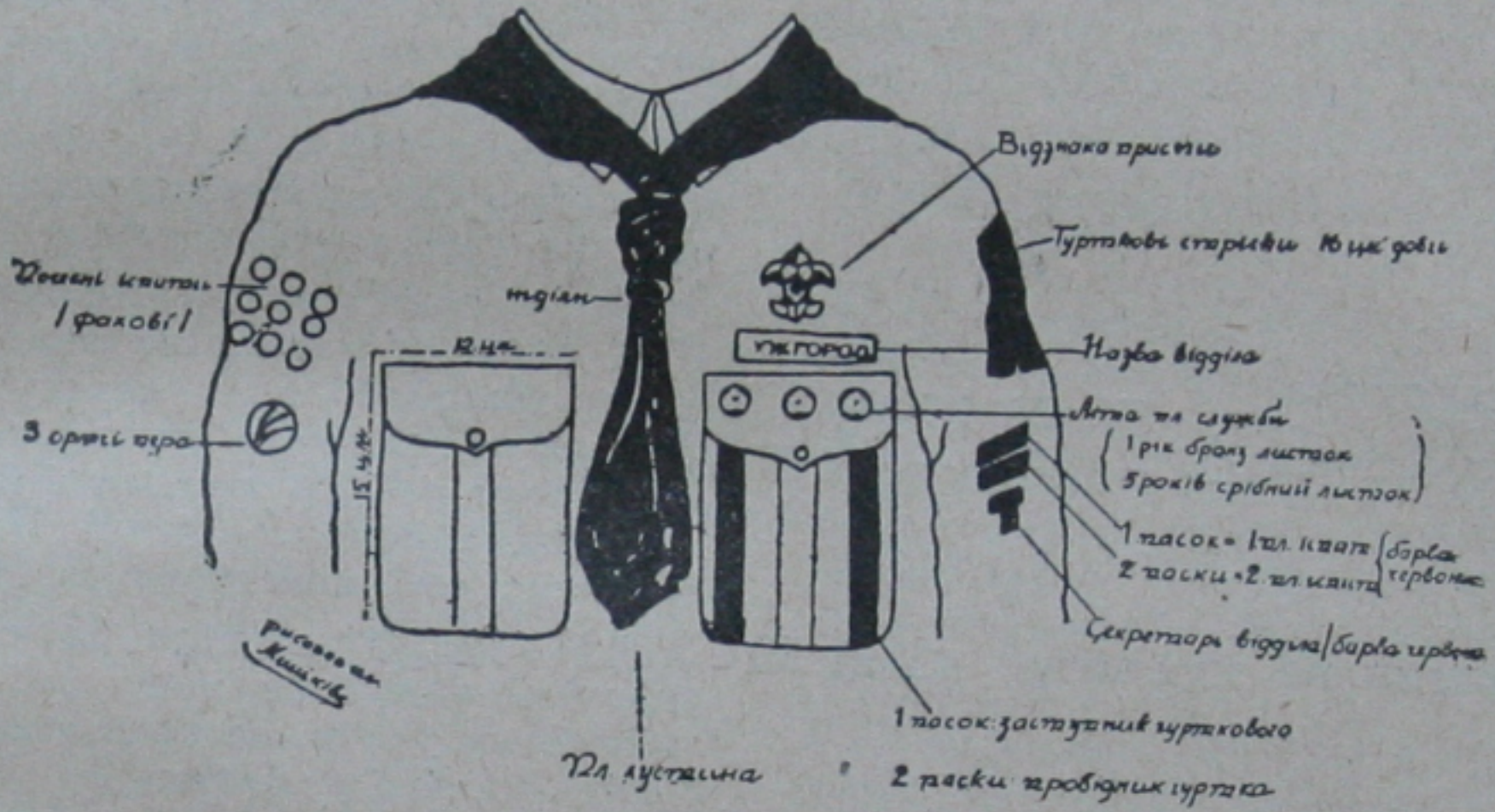

Пластуны! Бачите перед собою пластовый одностро̂й зо̂ всѣми одзнаками. Час вже Вам привести своє пл. убраня до порядку, заосмотрити одностро̂й всѣми потребами, абы выглядали, як належиться правдивому пластунови.

Тут подаю точный опис всього одностроюю для пластуно̂в. Для пластунок в слѣдуючому числѣ.

На всѣ предметы поданѣ цѣны. Що можна самому зробити або гурткам — то зазначено в примѣтках.

Всѣ предметы можна выписати з Праги (Praha II. poštovní schránka 571. Svaz skautů R. Č. S. Prodejna).

Всѣм провôдникам выслано цѣнник для информацiѣ.

Краще выписати на оддѣловѣ грошѣ рѣжных пл. рѣчей на 500 Кч и одкрыти пл. крамничку. Тодѣ пл. предметы не дорожчують на пересылку и пакованя. Предметы продавати за готôвку и за одержанѣ грошѣ знову выписувати пластовѣ потребы.

Опис одностроюю:

	Кч	Примѣтки:
Капелюх комплет новый...	28	Ремѣнець вузкий (окремо 3'50), по̂дборо̂дник шнурок або шко̂ряный (окремо 2·—).

Капелюх старый --- --- ---	12	Вгорѣ капелюха спереду на фальдѣ середня пл. бѣла одзнака.
Одзнака на капелюх --- ---	2	Капелюх одягається рôвно. Крaѣ не загинаты.
Сорочка з рипсу або кепру --- --- --- --- ---	28—53	Барва кхакі (уживати можна и зелено-гороховѣ). Цѣна залежить од розмѣру. Коли ковнѣр маѐ 38 цм. тодѣ сорочка коштуе I. сорт рипс 49 Кч. II. сорт кепр 41 Кч. Диви цѣнник ст. 3. Лѣпше брати бôльше число ковнѣрця. Самому шити не оплачується, хиба в бôльшôй кôлькости. Уважайте на розмѣр кишень, (див. обр.) Середній пасок широкий на 2 цм. Решта див. образок
Вовнянѣ--- --- --- --- --- ---	65	
Фланельнѣ --- --- --- --- ---	32	
	од	Барвы синьо-жовтоѣ. Квадратна 70 × 70 цм. або трикутна (квадратну поперерѣзати по перекутнѣ). Красше оддѣл купуе синю матерію и обшиває паском жовтым в 2 цм. Тодѣ цѣна коло 3 Кч. В Празѣ нашѣ хустинки коштують по 11 Кч.
Пл. хустина □ --- --- ---	7·50	
Пл. хустина △ --- --- ---	4·—	
Индіянин на хустину ---	1·50	Одягає хустину поверх ковнѣрця сорочки, а не пôд нею. Завязуе звычайным узлом, не краватковым. Можна надѣти индіянина.
Назва одзнаки (стрѣчка)	0·60	Жовта, широка 2 цм. довга як кишеня 12 цм. Над лѣвою кишеною. Напис темно-синими буквами. Напр. »Севлюш 16.«
Одзнаки присяги--- --- ---	5·—	Лише по присязѣ приколюється. Див. образок.
Лѣта службы --- --- ---	0·80	За кождый скôнченый рôк 1 липовий бронзовый листок на зеленôй пôдкладцѣ [2 цм.]. Провôдники на бѣлôй, вовченята на жовтôй, ст. пл. на червонôй. Приколюються на клапанѣ лѣвоѣ кишенѣ од середины влѣво и вправо. [Див. образок]. За 5 лѣт срѣбный листок.
Гурткове стрѣчки --- ---	1—2	Рѣжноѣ барвы — гуртка [див пл. календарик на 1929 р.] Носять всѣ пластуны. Довгѣ на 12 цм. На лѣвому раменѣ. Звисае 4 стрѣчки [2 подвôйнѣ]. Купувати самым в склепах.
Одзнаки испытôв --- ---	0·20	Червонѣ суконнѣ паски довгѣ 4 цм., широкѣ 8 мм. на лѣвому рукавѣ [див. образок]. 1 пасок — 1 испыт, 2 паска — 2 исп., 3 паски — 3 испыта. Пасок од паска на $^3/_4$ цм. Зробити самым.
Одзнак секретаря оддѣлу	—	Буква Т з сукна пôд одзн. испыту. Барвы червоноѣ [див. обр.] [3 цм. высока буква].

Одзнака провôдн. гуртка	0·40	2 червонѣ суконнѣ паски $1^1/_2$ цм. широкѣ, довгѣ 12 цм., пришитѣ з бокôв. Середню паску на лѣвôй кишени.
Одзнака заст. провôдника гуртка --- --- --- --- ---	0·40	Тамже лише один пасок близше до рамена.
Почестнѣ (фаховѣ) исп.	3·—	Круглѣ одзнаки 3 цм. широкѣ з рѣжными ємблемами рѣжноѣ барвы. Чим бôльше их, тым краще. Пришиваються на правому рукавѣ [див. образок]. Выписувати з Праги и вказовати який фаховый має испыт.
Три орлинѣ пера--- --- ---	—	Блакитнѣ на червоному кругу 4 цм. в промѣрѣ.
Мала одзнака Союзу плас.	2.—	Носиться лише на цивильному убраню. Разом з иншими одзнаками не вôльно носити.
Штаны (ногавицѣ)--- ---	29—65	Лѣтом короткѣ, зимою низше колѣна з срѣбно-сѣрого манчестеру [I], або кепру [II]. Цѣна залежить од розмѣру паса. Напр. пас 80 цм. I. 50 Кч, II. 36 Кч.
Пояс --- --- --- --- --- ---	12	З двома карабинками на 2 Кч дорожче. Сама пряжка 3·20 Кч.
Камашѣ --- --- --- --- ---	28	Барва кхакі вовнянѣ.
Свиставка --- --- --- --- ---	5	Кругла 6 Кч. Сховано в лѣвôй кишенѣ.
Шнурок --- --- --- --- ---	1·50	Пластуны барвы зеленоѣ.
Палиця--- --- --- --- --- ---	6·50	150 цм. высока.

Коли має пластун кабат (блюзу) анґлійского крою, тодѣ на нѣй можна носити всѣ тут описанѣ одзнаки.

Однострôй провôдникôв, ведучих оддѣл, вовченят и старших ґластунôв, буде поданый в слѣдуючих ч. »Пластуна.«

На всѣ запиты даю одповѣди. Долучати марку 1 Кч на одповѣдь. — Скоб!

Протокол з пл. испыту*).

Зготовився до испыту дня ..... 192 .... в .....
окр. звѣт .....

1а Пластун .....
1б Пластове имя .....
1в Склав 1. испыт .....
1г Склав 2. испыт .....
Чи був караный .....
Выконував обовязки дѣловодчика .....

Высшенаведене ствержується:

Пров. оддѣла: Сотник .....
Писар .....

2. Приєднав до пласту пластуна ....., який здав 1. испыт дня ..... 19 ..... р. в .....
Потверджуємо: команда ..... оддѣла:
3. Має ощадну банкову книжочку ч. ..... и має ..... Кч. (не менше 100 Кч.)
Потверджуємо: команда ..... оддѣла:
4. Самостôйну прогульку зробив дня ..... 19 ..... р. пѣшо ..... км., колесом ..... км. денну з ночованєм в поли. На прогульцѣ додержав мовчанки. Звѣт и рисунок дороги передано командѣ.
Потверджуємо: команда ..... оддѣла:
5. Доказав, що умѣв плавати и плысти човном в ..... дня ..... 19 ..... р.
Потверджує: командант табору або команда оддѣлу:
6. Пробув в таборѣ (ах): ..... днѣв по зложеню 1. испыту.
Потверджуємо: командант табору або команда оддѣлу:
7. Долучив командѣ список 40. прочитаных книжок и выказався, що має власнѣ книжки з ист. ґеоґ. прир. и ист. литер.
Потверджуємо: команда ..... оддѣла:
8. Долучив командѣ список прочитаных пластовых книжок.
Потверджуємо: команда ..... оддѣла:
9. Переоано зробленѣ предметы до пластового музея.
Потверджуємо: команда ..... оддѣла:

(Продовженя слѣдує).

*) Формуляр, найлучше зготовити на арху папѣря. Коли буде заявлена одповѣдна потреба — буде надруковано.

БІБЛІОТЕКА НАУК. ТОВ. ім. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ